

คำสั่งนโยบาย

ของ

คณะกรรมการ

นายอนุทิน ชาญวีรกูล นายกรัฐมนตรี
แถลงต่อรัฐสภา

คำแถลงนโยบาย

ของ

คณะรัฐมนตรี

นายอนุทิน ชาญวีรกูล นายกรัฐมนตรี

แถลงต่อรัฐสภา

วันจันทร์ที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๘

สารบัญ

	หน้า
ประกาศแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี	ก
ประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี	ข
คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี	๑
นายอนุทิน ชาญวีรกูล นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา	
วันจันทร์ที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๘	
นโยบายด้านเศรษฐกิจ	๒
นโยบายด้านความมั่นคง	๔
นโยบายด้านสังคม	๔
นโยบายด้านภัยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๕
นโยบายด้านการบริหารภาครัฐ การปฏิรูปกฎหมาย	๕
ภาคผนวก	๗
ตารางแสดงความสอดคล้องระหว่างนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน	
ของคณะรัฐมนตรีกับหน้าที่ของรัฐและแนวนโยบายแห่งรัฐ	
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และยุทธศาสตร์ชาติ	

ประกาศ
แต่งตั้งนายกรัฐมนตรี

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ประกาศว่า

ด้วยความเป็นรัฐมนตรีของนางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี
ได้สิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๑๖๐ (๕)
และประธานสภาผู้แทนราษฎรได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาว่า สภาผู้แทนราษฎร
ได้ลงมติเมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๘ เห็นชอบด้วยในการแต่งตั้ง นายอนุทิน ชาญวีรกูล
เป็นนายกรัฐมนตรี ด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่
ของสภาผู้แทนราษฎร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้ง นายอนุทิน ชาญวีรกูล เป็นนายกรัฐมนตรี
ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๘ เป็นปีที่ ๑๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
วันมูหะมัดนอร์ มะทา
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ประกาศ แต่งตั้งรัฐมนตรี

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ประกาศว่า ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้ง นายอนุทิน ชาญวีรกูล เป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศลงวันที่ ๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๘ แล้ว นั้น

บัดนี้ นายอนุทิน ชาญวีรกูล นายกรัฐมนตรี ได้เลือกสรรผู้ที่เหมาะสมดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี เพื่อบริหารราชการแผ่นดินสืบต่อไปแล้ว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

นายพิพัฒน์ รัชกิจประการ	เป็นรองนายกรัฐมนตรีและ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
นายโสภณ ชาร์มย์	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
นายเอกนิติ นิติทัณฑ์ประภาศ	เป็นรองนายกรัฐมนตรีและ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า	เป็นรองนายกรัฐมนตรีและ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร และสหกรณ์
นายสุชาติ ชมกลิ่น	เป็นรองนายกรัฐมนตรีและ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นายภราดร ปริศนานันทกุล
นางสาวศุภมาส อิศรภักดี
นายณัฏฐพร ศรีสรรพวงค์
นายสันติ ปิยะทัต
พลเอก ณ์ฐพล นาคพาณิชย์
พลโท อดุลย์ บุญธรรมเจริญ
นายวรภัก ฒันยาวงษ์
นายสีหศักดิ์ พวงเกตุแก้ว
นายอรรถกร ศิริลัทธยากร
นายอัครา พรหมเผ่า

นายสุรศักดิ์ พันธุ์เจริญวรกุล

นายอามินทร์ มะยูโซ๊ะ

นายนเรศ อารงค์ทิพยคุณ

นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช
นายไชยชนก ชิดชอบ

นายอรรถพล ฤกษ์พิบูลย์
นางศุภจี สุธรรมพันธุ์
นายอนุทิน ชาญวีรกูล

นายทรงศักดิ์ ทองศรี
นายศักดิ์ดา วิเชียรศิลป์
นางสาวศศิธร กิตติธรรกุล
พลตำรวจตรี รุทพล เนาวรัตน์
นางสาวตรีณัฐ เทียนทอง
นางสาวซาบีดา ไทยเศรษฐ์
นางนฤมล ภิญโญสินวัฒน์
นายองอาจ วงษ์ประยูร

เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์
เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์
เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์
เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัล
เพื่อเศรษฐกิจและสังคม
เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน
เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
อีกตำแหน่งหนึ่ง
เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

นายพัฒนา พร้อมพัฒน์
นายวรโชติ สุคนธ์จร
นายธนกร วังบุญคงชนะ
จำเอก ยศสิงห์ เหลี่ยมเลิศ
ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข
เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๘ เป็นปีที่ ๑๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อนุทิน ชาญวีรกูล

นายกรัฐมนตรี

คำแถลงนโยบาย
ของ
คณะรัฐมนตรี
นายอนุทิน ชาญวีรกูล นายกรัฐมนตรี
แถลงต่อรัฐสภา
วันจันทร์ที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๘

ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ

ตามที่ได้มีประกาศพระบรมราชโองการแต่งตั้งให้กระผมดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๘ และแต่งตั้งรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๘ นั้น บัดนี้ คณะรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินที่ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมีความสอดคล้องกับหมวด ๕ หน้าหนึ่งของรัฐ และหมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ตลอดจนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) เรียบร้อยแล้ว

คณะรัฐมนตรีจึงขอแถลงนโยบายต่อรัฐสภาและพี่น้องประชาชนให้ทราบถึงหลักการบริหารราชการแผ่นดินและนโยบายสำคัญของรัฐบาล โดยรัฐบาลภายใต้การนำของกระผมจะยึดหลักการสำคัญ ๓ ประการ ได้แก่

๑. พิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
๒. ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๓. ยึดมั่นในหลักนิติธรรม การบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม และการบริหารราชการแผ่นดินบนพื้นฐานของธรรมาภิบาล เพื่อประโยชน์ของพี่น้องประชาชน

ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ

รัฐบาลได้เข้าสู่การบริหารราชการแผ่นดินภายใต้สถานการณ์ที่ประเทศไทยกำลังเผชิญกับความไม่แน่นอนรอบด้านทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และภูมิรัฐศาสตร์ของโลก ซึ่งปัจจัยทั้งหลายเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โอกาสในการสร้างรายได้ของพี่น้องประชาชน และการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ

ด้วยระยะเวลาที่มีอยู่จำกัดและงบประมาณที่รัฐบาลนี้ไม่ได้เป็นผู้จัดทำ ทั้งยังเป็น รัฐบาลเสียงข้างน้อย รัฐบาลจึงจำเป็นต้องเร่งดำเนินการแก้ปัญหาที่ประเทศกำลังเผชิญ อยู่ในขณะนี้ ได้แก่ ภัยด้านเศรษฐกิจ ภัยด้านความมั่นคง ภัยด้านสังคม และภัยด้านสิ่งแวดล้อม ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ควบคู่กับการต้องวางรากฐานของประเทศ การขับเคลื่อนการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนการสร้างระบบเศรษฐกิจที่โปร่งใส เป็นธรรม และยั่งยืน การสร้างความมั่นคง ความสงบเรียบร้อยและสันติสุขให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติบ้านเมือง และการเสริมสร้างความไว้วางใจจากประชาชน การดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ

รัฐบาลนี้จะสนับสนุนการจัดทำประชาคมและการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ โดยรับฟังเสียงของพี่น้องประชาชน และสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนเพื่อให้สอดคล้อง กับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญและเพื่อธำรงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข

ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ

รัฐบาลได้กำหนดนโยบายสำคัญที่จะเป็นการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประเทศ เพื่อคืนความเชื่อมั่นและความสุขให้กับพี่น้องคนไทย ดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ

๑. สร้างรายได้ ลดรายจ่ายให้กับพี่น้องประชาชนในการใช้ชีวิตประจำวัน อาทิ ค่าพลังงาน ค่าน้ำดื่มสะอาด ค่าโดยสาร ค่าผ่านทาง เพื่อให้มีกำลังในการใช้จ่ายใช้สอยมากขึ้น โดยจัดทำโครงการคนละครึ่ง การบริหารจัดการราคาสินค้าเกษตรให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ควบคู่กับการสร้างโอกาสในการสร้างรายได้และความสามารถในการแข่งขันแก่ผู้ค้ารายย่อย ผู้ประกอบการ รวมถึงเกษตรกรและชุมชนในท้องถิ่นให้มั่นคงแข็งแรงขึ้นผ่านกลไกความร่วมมือ ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และท้องถิ่น โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการเรียนรู้ทักษะใหม่ (Reskill) และการเพิ่มทักษะ (Upskill) เพื่อเพิ่มผลิตภาพ (Productivity) และสร้างโอกาสให้คนไทยมีรายได้มากขึ้น และส่งเสริมการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ในการผลิตไฟฟ้า ภาคครัวเรือนและกิจกรรมทางการเกษตร เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนและชุมชนและเพิ่ม พลังงานสีเขียวตามความต้องการของทุกภาคส่วน

๒. แก้ไขปัญหาหนี้สินและเพิ่มสภาพคล่องบนพื้นฐานความเสี่ยงที่เป็นธรรม ระหว่างสถาบันการเงินและผู้กู้ โดย

๒.๑ หนี้ยากประชาชน ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาหนี้รายบุคคลในระบบ รายละไม่เกินหนึ่งแสนบาท เพื่อลดปัญหาหนี้ที่ทำให้คนไทยติดกับดักหนี้

๒.๒ เพิ่มสภาพคล่องให้แก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs) รายละเอียดหนึ่งล้านบาท ควบคู่กับการสร้างระบบการเข้าถึงแหล่งเงินทุนให้กับลูกหนี้ที่มีวินัยในการชำระหนี้โดยสม่ำเสมอ การให้ความรู้ทางการเงิน นวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่แก่ประชาชนและผู้ประกอบการ รวมถึงสร้างโอกาสทางธุรกิจ ให้ผู้ประกอบการ SMEs ในการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐและภาคธุรกิจขนาดใหญ่

๓. เพิ่มโอกาสการออมของประชาชนรายย่อย ให้ประชาชนทุกคนมีสิทธิซื้อพันธบัตรรัฐบาลโดยสะดวก เพื่อสร้างรายได้เพิ่มจากดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้น และพัฒนาผลิตภัณฑ์สลากเพื่อการออม โดยกันเงินจำนวนหนึ่งจากผู้ซื้อสลากที่ไม่ถูกรางวัลให้มีเงินออมอันเกิดจากเงินที่กันไว้

๔. พั่นความเชื่อมั่นให้แก่นักท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นการสร้างความปลอดภัย และการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว การปราบปรามการฉ้อโกงและการหลอกลวง นักท่องเที่ยว การจัดทำมาตรการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวไทยหันกลับมาเที่ยวในประเทศเพิ่มขึ้น ในช่วงที่เหลือของปี ๒๕๖๘ โดยให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวเมืองรอง การจูงใจให้ภาคเอกชน ปรับปรุงโรงแรมที่พักและแหล่งท่องเที่ยวผ่านกลไกภาษี การดึงดูดชาวต่างชาติให้พำนักรในประเทศไทย ระยะยาวและเพิ่มการใช้จ่ายต่อหัวของนักท่องเที่ยวมากขึ้น

๕. เร่งแก้ไขปัญหาลผลกระทบจากสงครามการค้า โดย

๕.๑ จัดตั้งทีมไทยแลนด์ ประกอบด้วยกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ และผู้แทนการค้าไทย เพื่อยกระดับการค้าเสรีกับคู่ค้าเดิม และดำเนินการเชิงรุกในการเปิดตลาดใหม่ เพิ่มขึ้น อาทิ ตะวันออกกลาง แอฟริกา ยุโรปตะวันออก เอเชียใต้ และลาตินอเมริกา รวมทั้งผลักดันให้ประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-operation and Development) เพื่อดึงดูดการค้าและการลงทุนจากต่างประเทศ

๕.๒ ดูแลและสนับสนุนผู้ประกอบการโดยเฉพาะ SMEs และเกษตรกร ที่ได้รับผลกระทบรุนแรงจากมาตรการภาษีของสหรัฐอเมริกา การสกัดปัญหาการสวมสิทธิ์ ถิ่นกำเนิดสินค้า และป้องกันการทุ่มตลาด ร่วมมือกับภาคเอกชนในการเจรจารายละเอียดรายสินค้า ที่เกิดขึ้นจากมาตรการภาษีของสหรัฐอเมริกาเพื่อเตรียมการรองรับมาตรการด้านการค้าของสหรัฐอเมริกา อาทิ การจัดทำมาตรการในการส่งเสริมการใช้สินค้าอุตสาหกรรมและชิ้นส่วนที่ผลิตภายในประเทศเป็นหลัก การกำหนดมาตรฐานอุตสาหกรรมของสินค้ากลุ่มเป้าหมาย พร้อมทั้งกำหนดมาตรการมิให้นำเข้า สินค้าเกษตรที่มีการเผาจากประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อลดปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5}

๕.๓ สร้างสภาพแวดล้อมการลงทุนที่ทันสมัยและเอื้อต่อการแข่งขันในปัจจุบัน และอนาคต โดยปรับปรุงกฎระเบียบและขั้นตอนการอนุญาตให้สะดวก โปร่งใส และเป็นมิตร ต่อผู้ประกอบการ ปรับระบบส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศในอุตสาหกรรมเป้าหมาย โดยเฉพาะ อุตสาหกรรมดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ เซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง ยานยนต์สมัยใหม่ อาหารแห่งอนาคต พลังงานสะอาด และอุตสาหกรรมชีวภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้นักลงทุน จากต่างประเทศจัดตั้งบริษัทร่วมกับบริษัทของไทย และสร้างห่วงโซ่อุปทานภายในประเทศ จากผู้ประกอบการไทย เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการยกระดับศักยภาพของผู้ประกอบการในประเทศ

ด้านความมั่นคง

๖. **เร่งแก้ไขปัญหารณภัยพิพาทระหว่างไทยและกัมพูชาด้วยแนวทางสันติภาพ** เพื่อนำความมั่นคงปลอดภัยให้แก่พี่น้องประชาชนตามบริเวณชายแดนโดยเร็วและรักษาไว้ซึ่งอธิปไตยและเขตแดนที่เป็นของไทยโดยชอบธรรมตามเส้นเขตแดนที่เป็นสากล รวมถึงดำเนินการยุติความขัดแย้งผ่านกลไกการเจรจาทางการทูตที่เหมาะสมควบคู่กับการป้องกันประเทศที่เข้มแข็ง ตลอดจนทำประขามติเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพิจารณาตัดสินใจให้ความเห็นต่อการยกเลิกบันทึกความเข้าใจ (MoU) ระหว่างไทย-กัมพูชา นอกจากนี้ รัฐบาลจะดำเนินนโยบายต่างประเทศในเชิงรุกที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก รวมทั้งเสริมสร้างความมั่นใจและสถานะของไทยในเวทีระหว่างประเทศ

๗. **เร่งแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้** โดยรัฐบาลจะเร่งรัดปรับแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมในด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนคู่ขนานไปกับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่อย่างยั่งยืน

ด้านสังคม

๘. **ปราบปรามการพนันผิดกฎหมายทุกรูปแบบอย่างจริงจัง** ไม่สนับสนุนให้มีการประกอบธุรกิจการพนันทุกชนิดให้เป็นธุรกิจที่ถูกกฎหมาย ไม่สนับสนุนเอนเทอร์เทนเมนต์คอมเพล็กซ์ที่มีธุรกิจการพนัน รวมถึงการพนันที่แฝงมาในรูปของกีฬา อาทิจีโปเกอร์ และจะดำเนินการแก้ไขพระราชบัญญัติการพนันและกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง เพื่อควบคุมและลดการอนุญาตการเล่นการพนันให้ได้มากที่สุด

๙. **รักษาหลักนิติธรรมอย่างเคร่งครัด** โดยให้ถือว่าการกระทำของเจ้าพนักงานของรัฐในกรณีเหล่านี้เป็นการกระทำความผิดทางวินัยร้ายแรงและต้องดำเนินการทางอาญาอย่างเด็ดขาด

๙.๑ การละเว้นการบังคับใช้กฎหมายในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด บ่อนการพนันและการพนันออนไลน์ อาชญากรรมข้ามชาติ ภัยไซเบอร์ การสร้างข่าวปลอม และการหลอกลวงประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ

๙.๒ การใช้กฎหมายและเจ้าหน้าที่ของรัฐไปเพื่อประโยชน์ทางการเมือง

๑๐. **ขจัดทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเด็ดขาดและจริงจัง** โดยร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อยกระดับความเชื่อมั่นของประชาชนและนานาชาติ

๑๑. พิทักษ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น โดยดำเนินมาตรการป้องกันและจัดการบ่อนทำลายพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น โดยในส่วนของพระพุทธศาสนา รัฐบาลจะดำเนินการโดยพระสังฆราชานุมัติด้วยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม

ด้านภัยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑๒. เร่งติดตั้งเครื่องมือเตือนภัยและพัฒนาเครือข่ายการเตือนภัยพิบัติ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง เยียวยาและฟื้นฟูให้ประชาชนผู้ประสบภัยโดยเร่งด่วน โดยเน้นการนำข้อมูลของส่วนราชการส่งต่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปปฏิบัติในพื้นที่อย่างจริงจัง การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างยั่งยืน การส่งเสริมการใช้พื้นที่ป่า และป่าชุมชนอย่างถูกต้อง รวมถึงการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๑๓. ผลักดันสังคมคาร์บอนต่ำ โดยประกาศให้ไทยบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิให้เป็นศูนย์ภายในปีพุทธศักราช ๒๕๙๓ (คริสต์ศักราช ๒๐๕๐) เพื่อรับมือกับการค้าระหว่างประเทศและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดย

๑๓.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้พลังงานสะอาด อาทิ พลังงานแสงอาทิตย์ ในชุมชนและหน่วยงานของรัฐ การใช้อยานยนต์ไฟฟ้าและระบบขนส่งสาธารณะ รวมถึงเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานโดยเฉพาะในภาคอุตสาหกรรม

๑๓.๒ พัฒนาระดับวิถีเกษตรกรไปสู่เกษตรกรรุ่นใหม่ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการป้องกันและลดการเผาในภาคการเกษตรเพื่อลดปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5}

๑๓.๓ จัดตั้งตลาดซื้อขายคาร์บอนเครดิตที่ได้มาตรฐานสากลและผลักดันกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญให้มีผลบังคับใช้โดยเร็ว อาทิ ร่างพระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ.

ด้านการบริหารภาครัฐ การปฏิรูปกฎหมาย

๑๔. เร่งรัดการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลที่เชื่อมโยงกันทั้งระบบ ควบคู่กับการผลักดันการเปิดเผยข้อมูลเปิดของภาครัฐและเสนอร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับการบริหารภาครัฐให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และอำนวยความสะดวกให้ภาคธุรกิจและประชาชน มีการบูรณาการทำงานร่วมกันอย่างแท้จริงระหว่างหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม รวมถึงสามารถรองรับการบริหารราชการแบบจำลองเสมือนจริง (Sandbox) และการบริหารจัดการภาวะวิกฤตอย่างเป็นระบบ

๑๕. เร่งรัดการปฏิรูปกฎหมาย กฎระเบียบ โดยยกเลิกกฎหมาย กฎระเบียบ ที่เป็นอุปสรรคและสร้างภาระที่ไม่จำเป็นแก่ประชาชนและภาคธุรกิจที่เรียกว่ากิโยติน (Guillotine) การริเริ่มเสนอกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจแพลตฟอร์มดิจิทัลและผลักดันการปรับปรุงกฎหมาย ว่าด้วยธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีดิจิทัลที่เปลี่ยนไป และจัดตั้งคณะทำงาน ติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล

ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ

นอกจากนโยบายสำคัญเพื่อจัดการปัญหาเฉพาะหน้าข้างต้น **รัฐบาลจะดำเนินการให้สอดคล้องกับหน้าที่ของรัฐ แนวนโยบายแห่งรัฐ และยุทธศาสตร์ชาติตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๖๒** โดยจะผลักดันการพัฒนาตามแนวนโยบายแห่งรัฐและยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๖ ด้าน ในช่วงเวลาของการบริหารราชการแผ่นดินอย่างต่อเนื่อง อาทิ **การดำเนินการให้คนไทยทุกช่วงวัย ทุกกลุ่มเข้าถึงสิทธิการศึกษาและระบบสาธารณสุขอย่างทั่วถึง เท่าเทียม การผลักดันกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูประบบการศึกษา** เช่น กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ เป็นต้น เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของนวัตกรรมการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้คนไทยมีความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตและสอดคล้องกับสังคมในอนาคต รวมทั้งใช้สื่อและสื่อสารมวลชน ในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีของคนในสังคม **การพัฒนาบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพ** ควบคู่กับการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและการแพทย์แผนไทย การส่งเสริมและพัฒนาการสร้างเสริมสุขภาพ เพื่อให้คนไทยมีสุขภาพทางกายและจิตใจที่ดี **การวางรากฐานการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไปสู่ยุคใหม่ จากเดิมที่เน้น “ปริมาณ” ไปสู่การสร้าง “มูลค่า” โดยยกระดับภาคเกษตรกรรมของไทยไปสู่เกษตรอัจฉริยะ** เพื่อเพิ่มผลิตภาพ ลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ และสร้างความเชื่อมั่นในความปลอดภัยของอาหาร **การวางรากฐานเพื่อให้ภาคเอกชน โดยเฉพาะ SMEs ก้าวทันโลกควบคู่กับการยกระดับโครงสร้างสู่อุตสาหกรรมเป้าหมาย** อาทิ การสนับสนุนให้ผู้ประกอบการเข้าถึงเทคโนโลยีที่เหมาะสมในราคาที่จับต้องได้ การยกระดับผลิตภาพการผลิตเพื่อลดต้นทุน เพิ่มคุณภาพและต่อยอดนวัตกรรม การผลักดันกฎหมายสำคัญเพื่อรองรับอุตสาหกรรมยุคใหม่ **การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณสุข** ภาครัฐให้การพัฒนาประเทศควบคู่กับการส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในโครงการขนาดใหญ่ การกำกับให้มีการจัดสรรและการใช้ประโยชน์คลื่นความถี่ สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศโดยรวม **การสืบสานต่อยอดโครงการพระราชดำริ และโครงการตามแนวพระราชดำริ** เพื่อความยั่งยืนในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม การสนับสนุนให้มีการเปิดเผยข้อมูลและสร้างการมีส่วนร่วมในการควบคุมและแก้ไขปัญหา ด้านมลพิษ การกำหนดผังเมืองและการบังคับใช้เป็นกฎหมาย เพื่อให้การพัฒนาพื้นที่เป็นไปอย่างเหมาะสม รวมถึงการบริหารจัดการที่ดินเพื่อให้ประชาชนสามารถมีที่ทำกินได้อย่างทั่วถึง และเป็นธรรม ตลอดจนการพัฒนาบรรพชาและบริหารสินทรัพย์ของภาครัฐให้เข้มแข็ง

รัฐบาลมีความมุ่งมั่นที่จะบริหารราชการแผ่นดินและขับเคลื่อนนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าควบคู่กับการริเริ่มวางรากฐานประเทศเพื่อนำพาประเทศไทยให้ก้าวไปข้างหน้าอย่างเต็มกำลังความสามารถในช่วงเวลาของรัฐบาลด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และมีคุณธรรม โดยยึดประโยชน์ของประเทศเป็นที่ตั้งและสร้างความเชื่อมั่นในการดำเนินนโยบายการคลังให้น่าเชื่อถือ มีวินัย โปร่งใส มีประสิทธิภาพ คำนึงค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศโดยรวม ภายใต้กรอบวินัยการเงินการคลังและการเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ โดยการดำเนินนโยบายจะใช้จ่ายจากแหล่งเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ อาทิ เงินกู้ การให้เอกชนเข้าร่วมลงทุน การระดมทุนผ่านกองทุนเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโดยเน้นการบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เป็นหลัก และจะใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดด้วยความรอบคอบ กำกับการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมบทบาทภาคเอกชนในการลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ เพื่อส่งเสริมการลงทุนและลดภาระหนี้สาธารณะของประเทศในระยะยาว

กระผมในฐานะนายกรัฐมนตรี จะดำเนินการทุกวิถีทางในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลให้สามารถแก้ไขปัญหาของประเทศ พร้อมกับการวางรากฐานในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนในทุกมิติ เพื่อความอยู่ดี มีสุขของพี่น้องประชาชนชาวไทย

ขอบคุณครับ

ภาคผนวก

ภาคผนวก

ตารางแสดงความสอดคล้องระหว่างนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน
ของคณะรัฐมนตรีกับหน้าที่ของรัฐและแนวนโยบายแห่งรัฐ
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และยุทธศาสตร์ชาติ

หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	นโยบายของรัฐบาล	หน้า
มาตรา ๕๒ รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขตและเขต ที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิและผลประโยชน์ ของชาติ ความมั่นคงของรัฐ และความสงบเรียบร้อย ของประชาชน เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ รัฐต้องจัดให้มี การทหาร การทูต และการข่าวกรองที่มีประสิทธิภาพ กำลังทหารให้ใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนา ประเทศด้วย	• พิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	๑
	• รักษาไว้ซึ่งอธิปไตย และเขตแดนที่เป็นของไทย โดยชอบธรรมตามเส้นเขตแดน ที่เป็นสากล	๔
	• ดำเนินการยุติความขัดแย้ง ผ่านกลไกการเจรจาทางการทูต ที่เหมาะสมควบคู่กับการป้องกัน ประเทศที่เข้มแข็ง	๔
	• ดำเนินนโยบายต่างประเทศ ในเชิงรุกที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ของโลก รวมทั้งเสริมสร้าง ความมั่นใจและสถานะของไทย ในเวทีระหว่างประเทศ	๔
มาตรา ๕๓ รัฐต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามและบังคับใช้ กฎหมายอย่างเคร่งครัด	• ยึดมั่นในหลักนิติธรรม การบังคับใช้กฎหมาย อย่างเป็นธรรม	๑
	• ปราบปรามการพนัน ผิดกฎหมายทุกรูปแบบ อย่างจริงจัง	๔
	• รักษาหลักนิติธรรม อย่างเคร่งครัด	๔
	• ขจัดทุจริตและประพฤติ มิชอบอย่างเด็ดขาดและจริงจัง	๔

หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	นโยบายของรัฐบาล	หน้า
มาตรา ๕๔ รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษิตามวรรคหนึ่ง เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ในการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาตามวรรคสอง หรือให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามวรรคสาม รัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามความถนัดของตน ให้จัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา และเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู โดยให้รัฐจัดสรรงบประมาณให้แก่กองทุน หรือใช้มาตรการ	• ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ทักษะใหม่ (Reskill) และการเพิ่มทักษะ (Upskill) เพื่อเพิ่มผลิตภาพ (Productivity) และสร้างโอกาสให้คนไทยมีรายได้มากขึ้น • ดำเนินการให้คนไทยทุกช่วงวัย ทุกกลุ่ม เข้าถึงสิทธิการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม • ผลักดันกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูประบบการศึกษา เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของนวัตกรรมการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้คนไทยมีความรู้ และทักษะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิต และสอดคล้องกับสังคมในอนาคต • ใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยม และวัฒนธรรมที่ดีของคนในสังคม • ส่งเสริมและพัฒนาการสร้างเสริมสุขภาพ เพื่อให้คนไทยมีสุขภาพทางกาย และจิตใจที่ดี	๒ ๖ ๖ ๖ ๖

หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	นโยบายของรัฐบาล	หน้า
หรือกลไกทางภาษีรวมทั้งการให้ผู้บริจาคทรัพย์สิน เข้ากองทุนได้รับประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีด้วย ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อย ต้องกำหนดให้การบริหารจัดการกองทุนเป็นอิสระ และกำหนดให้มีการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อบรรลุ วัตถุประสงค์ดังกล่าว		
มาตรา ๕๕ รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับบริการ สาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึง เสริมสร้าง ให้ประชาชนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรค และส่งเสริมและสนับสนุน ให้มีการพัฒนาภูมิปัญญาด้านแพทย์แผนไทย ให้เกิดประโยชน์สูงสุด บริการสาธารณสุขตามวรรคหนึ่ง ต้องครอบคลุม การส่งเสริมสุขภาพ การควบคุม และป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพด้วย รัฐต้องพัฒนาการบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพ และมีมาตรฐานสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง	● ดำเนินการให้คนไทย ทุกช่วงวัย ทุกกลุ่ม เข้าถึงสิทธิ ระบบสาธารณสุขอย่างทั่วถึง เท่าเทียม ● พัฒนาบริการสาธารณสุข ที่มีคุณภาพควบคู่กับ การส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแพทย์แผนไทย ● ส่งเสริมและพัฒนา การสร้างเสริมสุขภาพ เพื่อให้ คนไทยมีสุขภาพทางกาย และจิตใจที่ดี	๖ ๖ ๖
มาตรา ๕๖ รัฐต้องจัดหรือดำเนินการให้มีสาธารณูปโภค ขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชน อย่างทั่วถึงตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน โครงสร้างหรือโครงข่ายขั้นพื้นฐานของกิจการ สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของรัฐอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ของประชาชนหรือเพื่อความมั่นคงของรัฐ รัฐจะกระทำ ด้วยประการใดให้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของเอกชน หรือทำให้รัฐเป็นเจ้าของน้อยกว่าร้อยละห้าสิบเอ็ดมิได้ การจัดหรือดำเนินการให้มีสาธารณูปโภค ตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง รัฐต้องดูแลมิให้มีการเรียกเก็บ ค่าบริการจนเป็นภาระแก่ประชาชนเกินสมควร	● พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบสาธารณูปโภค ให้รองรับการพัฒนาประเทศ	๖

หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	นโยบายของรัฐบาล	หน้า
คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชน หรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง รัฐต้องดำเนินการให้มีการศึกษา และประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชนหรือชุมชน และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย และประชาชนและชุมชนที่เกี่ยวข้องก่อน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการหรืออนุญาตตามที่กฎหมายบัญญัติ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐก่อนการดำเนินการ หรืออนุญาตตามวรรคหนึ่ง ในการดำเนินการหรืออนุญาตตามวรรคหนึ่ง รัฐต้องระมัดระวังให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน ชุมชน สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพน้อยที่สุด และต้องดำเนินการให้มีการเยียวยาความเดือดร้อน หรือเสียหายให้แก่ประชาชนหรือชุมชนที่ได้รับผลกระทบ อย่างเป็นธรรมและโดยไม่ชักช้า	สนับสนุนให้มีการเปิดเผยข้อมูล และสร้างการมีส่วนร่วม ในการควบคุมและแก้ไขปัญหา ด้านมลพิษ	๖
มาตรา ๕๙ รัฐต้องเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะ ในครอบครองของหน่วยงานของรัฐที่มีใช้ข้อมูลเกี่ยวกับ ความมั่นคงของรัฐหรือเป็นความลับของทางราชการ ตามที่กฎหมายบัญญัติ และต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึง ข้อมูลหรือข่าวสารดังกล่าวได้โดยสะดวก	- เน้นการนำข้อมูล ของส่วนราชการส่งต่อให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปปฏิบัติ ในพื้นที่อย่างจริงจัง - เร่งรัดการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ที่เชื่อมโยงกันทั้งระบบควบคู่กับ การผลักดันการเปิดเผย ข้อมูลเปิดของภาครัฐ และเสนอร่างกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับ การบริหารภาครัฐให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และอำนวยความสะดวก ให้ภาคธุรกิจและประชาชน	๕ ๕

หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	นโยบายของรัฐบาล	หน้า
มาตรา ๖๐ รัฐต้องรักษาไว้ซึ่งคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติ เพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน การจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ตามวรรคหนึ่ง ไม่ว่าจะใช้เพื่อส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และโทรคมนาคม หรือเพื่อประโยชน์อื่นใด ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะ รวมตลอดทั้งการให้ประชาชนมีส่วนร่วมได้ใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ด้วย ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ รัฐต้องจัดให้มีองค์กรของรัฐที่มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อรับผิดชอบและกำกับการดำเนินการเกี่ยวกับคลื่นความถี่ให้เป็นไปตามวรรคสอง ในการนี้ องค์กรดังกล่าวต้องจัดให้มีมาตรการป้องกันมิให้มีการแสวงหาประโยชน์จากผู้บริโภคโดยไม่เป็นธรรม หรือสร้างภาระแก่ผู้บริโภคเกินความจำเป็น ป้องกันมิให้คลื่นความถี่รบกวนกัน รวมตลอดทั้งป้องกันการกระทำที่มีผลเป็นการขัดขวางเสรีภาพในการรับรู้หรือปิดกั้นการรับรู้ข้อมูลหรือข่าวสารที่ถูกต้องตามความเป็นจริงของประชาชน และป้องกันมิให้บุคคล หรือกลุ่มบุคคลใดใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่โดยไม่คำนึงถึงสิทธิของประชาชนทั่วไป รวมตลอดทั้งการกำหนดสัดส่วนขั้นต่ำที่ผู้ใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่จะต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์สาธารณะ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ	• กำกับให้มีการจัดสรรและการใช้ประโยชน์คลื่นความถี่สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศโดยรวม	๖
มาตรา ๖๑ รัฐต้องจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่มีประสิทธิภาพในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ข้อมูลที่เป็นจริง ด้านความปลอดภัยด้านความเป็นธรรมในการทำสัญญา หรือด้านอื่นใดอันเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค	• มุ่งเน้นการสร้างความปลอดภัยและการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว • ปราบปรามการฉ้อโกงและการหลอกลวงนักท่องเที่ยว • รักษาหลักนิติธรรมอย่างเคร่งครัด โดยให้ถือว่า	๓ ๓ ๔

หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	นโยบายของรัฐบาล	หน้า
	การกระทำของเจ้าพนักงานของรัฐ ในกรณีการละเว้นการบังคับใช้ กฎหมายในการดำเนินการ ป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด บ่อนการพนัน และการพนันออนไลน์ อาชญากรรมข้ามชาติ ภัยไซเบอร์ การสร้างข่าวปลอม และการหลอกลวงประชาชน ในรูปแบบต่าง ๆ เป็นการกระทำ ความผิดทางวินัยร้ายแรง และต้องดำเนินการทางอาญา อย่างเด็ดขาด • ขจัดทุจริตและประพฤติ มิชอบอย่างเด็ดขาดและจริงจัง	๔
มาตรา ๖๒ รัฐต้องรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ฐานะทางการเงินการคลังของรัฐมีเสถียรภาพ และมั่นคงอย่างยั่งยืนตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงิน การคลังของรัฐ และจัดระบบภาษีให้เกิดความเป็นธรรม แก่สังคม กฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ อย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับกรอบการดำเนินการ ทางการเงินการคลังและงบประมาณของรัฐ การกำหนดวินัย ทางการเงินการคลังด้านรายได้และรายจ่ายทั้งเงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณ การบริหารทรัพย์สินของรัฐ และเงินคงคลัง และการบริหารหนี้สาธารณะ	• สร้างความเชื่อมั่น ในการดำเนินนโยบายการคลัง ให้น่าเชื่อถือ มีวินัย โปร่งใส มีประสิทธิภาพ คำนวณ และเกิดประโยชน์สูงสุด ต่อประเทศโดยรวม ภายใต้กรอบวินัยการเงินการคลัง และการเสริมสร้างเสถียรภาพ ทางเศรษฐกิจ • กำกับการใช้จ่ายเงิน นอกงบประมาณให้มี ประสิทธิภาพ และส่งเสริม บทบาทภาคเอกชนในการลงทุน พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ของประเทศ เพื่อส่งเสริม การลงทุนและลดภาระ หนี้สาธารณะของประเทศ ในระยะยาว	๗

หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	นโยบายของรัฐบาล	หน้า
มาตรา ๖๓ รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชน ถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไก ที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและจัดการทุจริต และประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไก ในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วม ในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ	● รักษาหลักนิติธรรม อย่างเคร่งครัด โดยให้ถือว่าการกระทำของเจ้าพนักงานของรัฐ ในกรณีการนำกฎหมาย และหน่วยงานของรัฐไปใช้ เพื่อประโยชน์ทางการเมือง เป็นการกระทำความผิดทางวินัย ร้ายแรงและต้องดำเนินการ ทางอาญาอย่างเด็ดขาด ● ขจัดทุจริตและประพฤติ มิชอบอย่างเด็ดขาด และจริงจัง โดยร่วมมือ กับสำนักงานคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปราม การทุจริตในภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อยกระดับความเชื่อมั่น ของประชาชนและนานาชาติ	๔ ๔

หมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	นโยบายของรัฐบาล	หน้า
มาตรา ๖๖ รัฐพึงส่งเสริมสัมพันธไมตรีกับนานาประเทศ โดยถือหลักความเสมอภาคในการปฏิบัติต่อกัน และไม่แทรกแซงกิจการภายในของกันและกัน ให้ความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศ และคุ้มครองผลประโยชน์ของชาติและของคนไทยในต่างประเทศ	● ผลักดันให้ประเทศไทย เข้าเป็นสมาชิกองค์การ เพื่อความร่วมมือและการพัฒนา ทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-operation and Development) ● เร่งแก้ไขปัญหากรณีพิพาท ระหว่างไทยและกัมพูชา ด้วยแนวทางสันติภาพ เพื่อนำ ความมั่นคงปลอดภัยให้แก่ พื้นที่ประชาชนตามบริเวณ ชายแดนโดยเร็ว ● ยุติความขัดแย้งผ่านกลไก การเจรจาทางการทูตที่เหมาะสม ● ดำเนินนโยบายต่างประเทศ ในเชิงรุกที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ของโลก รวมทั้งเสริมสร้าง ความมั่นใจและสถานะของไทย ในเวทีระหว่างประเทศ	๓ ๔ ๔ ๔
มาตรา ๖๗ รัฐพึงอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา และศาสนาอื่น ในการอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา อันเป็นศาสนาที่ประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่นับถือมาช้านาน รัฐพึงส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาและการเผยแผ่ หลักธรรมของพระพุทธศาสนาเถรวาท เพื่อให้เกิดการพัฒนา จิตใจและปัญญา และต้องมีมาตรการและกลไกในการป้องกัน มิให้มีการบ่อนทำลายพระพุทธศาสนาไม่ว่าในรูปแบบใด และพึงส่งเสริมให้พุทธศาสนิกชนมีส่วนร่วม ในการดำเนินมาตรการหรือกลไกดังกล่าวด้วย	● ดำเนินมาตรการป้องกัน และจัดการบ่อนทำลาย พระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ● ในส่วนของพระพุทธศาสนา รัฐบาลจะดำเนินการ โดยพระสังฆราชานุมัติ ด้วยความเห็นชอบ ของมหาเถรสมาคม	๕ ๕

หมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	นโยบายของรัฐบาล	หน้า
มาตรา ๖๘ รัฐพึงจัดระบบการบริหารงานในกระบวนการยุติธรรมทุกด้านให้มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ และให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก รวดเร็ว และไม่เสียค่าใช้จ่ายสูงเกินสมควร รัฐพึงมีมาตรการคุ้มครองเจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการยุติธรรม ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้โดยเคร่งครัด ปราศจากการแทรกแซงหรือครอบงำใด ๆ รัฐพึงให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่จำเป็น และเหมาะสมแก่ผู้ยากไร้หรือผู้ด้อยโอกาสในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม รวมตลอดถึงการจัดหาทุนความให้	• เร่งรัดการปฏิรูปกฎหมาย กฎระเบียบ โดยยกเลิกกฎหมาย กฎระเบียบ ที่เป็นอุปสรรคและสร้างภาระที่ไม่จำเป็นแก่ประชาชน และภาคธุรกิจที่เรียกว่ากิโยติน (Guillotine)	๖
มาตรา ๖๙ รัฐพึงจัดให้มีและส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และศิลปวิทยาการแขนงต่าง ๆ ให้เกิดความรู้ การพัฒนา และนวัตกรรม เพื่อความเข้มแข็งของสังคม และเสริมสร้างความสามารถของคนในชาติ	• ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลในการเรียนรู้ทักษะใหม่ (Reskill) และการเพิ่มทักษะ (Upskill) เพื่อเพิ่มผลิตภาพ (Productivity) และสร้างโอกาสให้คนไทยมีรายได้มากขึ้น • ให้ความรู้ทางการเงิน นวัตกรรมและเทคโนโลยี สมัยใหม่แก่ประชาชน และผู้ประกอบการ • ยกระดับภาคเกษตรกรรม ของไทยไปสู่เกษตรอัจฉริยะ เพื่อเพิ่มผลิตภาพ ลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ และสร้างความเชื่อมั่น ในความปลอดภัยของอาหาร • สนับสนุนให้ผู้ประกอบการ เข้าถึงเทคโนโลยีที่เหมาะสม ในราคาที่จับต้องได้ การยกระดับ	๒ ๓ ๖ ๖

หมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	นโยบายของรัฐบาล	หน้า
	ผลิตภาพการผลิตเพื่อลดต้นทุน เพิ่มคุณภาพและต่อยอด นวัตกรรม การผลักดัน กฎหมายสำคัญเพื่อรองรับ อุตสาหกรรมยุคใหม่	
มาตรา ๗๐ รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทย กลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคม ตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิม ตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ทั้งนี้ เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตราย ต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย	ดำเนินการให้คนไทย ทุกช่วงวัย ทุกกลุ่ม เข้าถึงสิทธิ การศึกษาและระบบสาธารณสุข อย่างทั่วถึง เท่าเทียม	๖
มาตรา ๗๑ รัฐพึงเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว อันเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญของสังคม จัดให้ประชาชนมีที่อยู่อาศัยอย่างเหมาะสม ส่งเสริม และพัฒนาการเสริมสุขภาพเพื่อให้ประชาชน มีสุขภาพที่แข็งแรงและมีจิตใจเข้มแข็ง รวมตลอดทั้ง ส่งเสริมและพัฒนาการกีฬาให้ไปสู่ความเป็นเลิศ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน รัฐพึงส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้เป็นพลเมืองที่ดี มีคุณภาพและความสามารถสูงขึ้น รัฐพึงให้ความช่วยเหลือเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ยากไร้ และผู้ด้อยโอกาส ให้สามารถ ดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ และคุ้มครองป้องกัน มิให้บุคคลดังกล่าวถูกใช้ความรุนแรงหรือปฏิบัติ อย่างไม่เป็นธรรม รวมตลอดทั้งให้การบำบัดฟื้นฟู และเยียวยาผู้ถูกระงับการดังกล่าว ในการจัดสรรงบประมาณ รัฐพึงคำนึงถึง ความจำเป็นและความต้องการที่แตกต่างกันของเพศ วัย และสภาพของบุคคล ทั้งนี้ เพื่อความเป็นธรรม	- ผลักดันกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับการปฏิรูประบบการศึกษา เช่น กฎหมายว่าด้วย การศึกษาแห่งชาติ เป็นต้น เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง ของนวัตกรรมการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้คนไทยมีความรู้ และทักษะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิต และสอดคล้องกับสังคม ในอนาคต - ส่งเสริมและพัฒนา การสร้างเสริมสุขภาพ เพื่อให้ คนไทยมีสุขภาพทางกาย และจิตใจที่ดี	๖

หมวด ๖ แผนนโยบายแห่งรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	นโยบายของรัฐบาล	หน้า
มาตรา ๗๒ รัฐพึงดำเนินการเกี่ยวกับที่ดิน ทรัพยากรน้ำ และพลังงาน ดังต่อไปนี้ (๑) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสม กับสภาพของพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลัก การพัฒนาอย่างยั่งยืน	- ส่งเสริมการใช้พื้นที่ป่า และป่าชุมชนอย่างถูกต้อง - ผลักดันกฎหมาย ด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ให้มีผลบังคับใช้โดยเร็ว	๕ ๕
(๒) จัดให้มีการวางแผนผังเมืองทุกระดับ และบังคับการให้เป็นไปตามผังเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ รวมตลอดทั้งพัฒนาเมืองให้มีความเจริญโดยสอดคล้อง กับความต้องการของประชาชนในพื้นที่	กำหนดผังเมือง และการบังคับใช้เป็นกฎหมาย เพื่อให้เกิดการพัฒนาพื้นที่เป็นไป อย่างเหมาะสม	๖
(๓) จัดให้มีมาตรการกระจายการถือครองที่ดิน เพื่อให้ประชาชนสามารถมีที่ทำกินได้อย่างทั่วถึง และเป็นธรรม	บริหารจัดการที่ดิน โดยมุ่งเน้นให้ประชาชน สามารถมีที่ทำกินได้อย่างทั่วถึง และเป็นธรรม	๖
(๔) จัดให้มีทรัพยากรน้ำที่มีคุณภาพ และเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภคของประชาชน รวมทั้งการประกอบเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการอื่น	- ลดรายจ่ายให้กับพี่น้อง ประชาชนในการใช้ชีวิตประจำวัน อาทิ ค่าน้ำดื่มสะอาด - บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ อย่างเป็นระบบ - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบสาธารณูปโภค ให้รองรับการพัฒนาประเทศ	๒ ๕ ๖
(๕) ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและการใช้ พลังงานอย่างคุ้มค่า รวมทั้งพัฒนาและสนับสนุน ให้มีการผลิตและการใช้พลังงานทางเลือกเพื่อเสริมสร้าง ความมั่นคงด้านพลังงานอย่างยั่งยืน	ส่งเสริมการใช้พลังงาน แสงอาทิตย์ในการผลิตไฟฟ้า ภาคครัวเรือนและกิจกรรม ทางการเกษตร เพื่อเพิ่มรายได้ ให้กับประชาชนและชุมชน และเพิ่มพลังงานสีเขียว ตามความต้องการ ของทุกภาคส่วน	๒

หมวด ๖ แผนนโยบายแห่งรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	นโยบายของรัฐบาล	หน้า
	- ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้พลังงานสะอาด อาทิ พลังงานแสงอาทิตย์ในชุมชน และหน่วยงานของรัฐ - การใชยานยนต์ไฟฟ้า - และระบบขนส่งสาธารณะ - เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในภาคอุตสาหกรรม	๕ ๕
มาตรา ๗๓ รัฐพึงจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่ช่วยให้เกษตรกรประกอบเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพสูง มีความปลอดภัย โดยใช้ต้นทุนต่ำและสามารถแข่งขันในตลาดได้ และพึงช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากไร้ให้มีที่ทำกิน โดยการปฏิรูปที่ดิน หรือวิธีอื่นใด	- บริหารจัดการราคาสินค้าเกษตรให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมควบคู่กับการสร้างโอกาสในการสร้างรายได้และความสามารถในการแข่งขันแก่ผู้ค้ารายย่อย ผู้ประกอบการ รวมถึงเกษตรกรและชุมชนในท้องถิ่นให้มั่นคงแข็งแรงขึ้น - กำหนดมาตรการมิให้นำเข้าสินค้าเกษตรที่มีการเผาจากประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อลดปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5} - พัฒนายกระดับวิถีเกษตรกรไปสู่เกษตรกรรุ่นใหม่ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการป้องกันและลดการเผาในภาคการเกษตร เพื่อลดปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5} - วางรากฐานการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไปสู่ยุคใหม่จากเดิมที่เน้น “ปริมาณ” ไปสู่การสร้าง “มูลค่า” โดยยกระดับภาคเกษตรกรรมของไทยไปสู่เกษตรอัจฉริยะ	๒ ๓ ๕ ๖

หมวด ๖ แผนนโยบายแห่งรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	นโยบายของรัฐบาล	หน้า
มาตรา ๗๔ รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนมีความสามารถในการทำงานอย่างเหมาะสมกับศักยภาพและวัย และให้มีงานทำ และพึงคุ้มครองผู้ใช้แรงงานให้ได้รับความปลอดภัยและมีสุขอนามัยที่ดีในการทำงาน ได้รับรายได้ สวัสดิการ การประกันสังคม และสิทธิประโยชน์อื่นที่เหมาะสมแก่การดำรงชีพ และพึงจัดให้มีหรือส่งเสริมการออมเพื่อการดำรงชีพเมื่อพ้นวัยทำงาน รัฐพึงจัดให้มีระบบแรงงานสัมพันธ์ที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	• ลดรายจ่ายให้กับพี่น้องประชาชนในการใช้ชีวิตประจำวัน อาทิ ค่าพลังงาน ค่าน้ำดื่มสะอาด ค่าโดยสาร ค่าผ่านทาง เพื่อให้มีกำลังในการใช้จ่ายใช้สอยมากขึ้น โดยจัดทำโครงการคนละครึ่ง • เพิ่มโอกาสการออมของประชาชนรายย่อยให้ประชาชนทุกคนมีสิทธิซื้อพันธบัตรรัฐบาลโดยสะดวก เพื่อสร้างรายได้เพิ่มจากดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้น และพัฒนาผลิตภัณฑ์สลากเพื่อการออม โดยกันเงินจำนวนหนึ่งที่ผู้ซื้อสลากที่ไม่ถูกรางวัลให้มีเงินออมอันเกิดจากเงินที่กันไว้	๒ ๓
มาตรา ๗๕ รัฐพึงจัดระบบเศรษฐกิจให้ประชาชนมีโอกาสได้รับประโยชน์จากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไปพร้อมกันอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขจัดการผูกขาดทางเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรม และพัฒนาความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประชาชนและประเทศ รัฐต้องไม่ประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชน เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ การรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม การจัดให้มีสาธารณูปโภค หรือการจัดทำบริการสาธารณะ	• วางรากฐานของประเทศ การขับเคลื่อนการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง • สร้างระบบเศรษฐกิจที่โปร่งใส เป็นธรรม และยั่งยืน • สร้างโอกาสในการสร้างรายได้และความสามารถในการแข่งขันแก่ผู้ค้ารายย่อย ผู้ประกอบการ รวมถึงเกษตรกร และชุมชนในท้องถิ่นให้มั่นคง แข็งแรงขึ้นผ่านกลไกความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และท้องถิ่น	๒ ๒ ๒

หมวด ๖ แผนนโยบายแห่งรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	นโยบายของรัฐบาล	หน้า
รัฐพึงส่งเสริม สนับสนุน ค้ำครอง และสร้างเสถียรภาพให้แก่ระบบสหกรณ์ประเภทต่าง ๆ และกิจการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลาง ของประชาชนและชุมชน ในการพัฒนาประเทศ รัฐพึงคำนึงถึงความสมดุล ระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ และความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชน ประกอบกัน	แก้ไขปัญหาหนี้สินและเพิ่ม สภาพคล่องบนพื้นฐานความเสี่ยง ที่เป็นธรรมระหว่างสถาบันการเงิน และผู้กู้ โดยช่วยเหลือและแก้ไข ปัญหาหนี้รายบุคคลในระบบ รายละไม่เกินหนึ่งแสนบาท และเพิ่มสภาพคล่องให้แก่ ผู้ประกอบการวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) รายละไม่เกินหนึ่งล้านบาท	๒-๓
	สร้างระบบการเข้าถึง แหล่งเงินทุนให้กับลูกหนี้ที่มีวินัย ในการชำระหนี้โดยสม่ำเสมอ	๓
	สร้างโอกาสทางธุรกิจ ให้ผู้ประกอบการ SMEs ในการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ และภาคธุรกิจขนาดใหญ่	๓
	จัดตั้งทีมไทยแลนด์ เพื่อยกระดับการค้าเสรี กับคู่ค้าเดิม และดำเนินการ เชิงรุกในการเปิดตลาดใหม่ เพิ่มขึ้น	๓
	ดูแลและสนับสนุน ผู้ประกอบการโดยเฉพาะ SMEs และเกษตรกร ที่ได้รับผลกระทบรุนแรง จากมาตรการภาษี ของสหรัฐอเมริกา การสกัดปัญหา การสวมสิทธิ์ถิ่นกำเนิดสินค้า และป้องกันการทุ่มตลาด ร่วมมือกับภาคเอกชน ในการเจรจารายละเอียด	๓

หมวด ๖ แผนนโยบายแห่งรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	นโยบายของรัฐบาล	หน้า
	รายสินค้าที่เกิดขึ้น จากมาตรการภาษี ของสหรัฐอเมริกาเพื่อเตรียมการ รองรับมาตรการด้านการค้า ของสหรัฐอเมริกา • สร้างสภาพแวดล้อม การลงทุนที่ทันสมัยและเอื้อต่อ การแข่งขันในปัจจุบัน และอนาคต โดยปรับปรุง กฎระเบียบและขั้นตอน การอนุญาตให้สะดวก โปร่งใส และเป็นมิตรต่อผู้ประกอบการ ปรับระบบส่งเสริม การลงทุนจากต่างประเทศ ในอุตสาหกรรมเป้าหมาย • ส่งเสริมให้นักลงทุน จากต่างประเทศจัดตั้ง บริษัทร่วมทุนกับบริษัทของไทย และสร้างห่วงโซ่การผลิต ภายในประเทศ จากผู้ประกอบการไทย เพื่อให้ เกิดประโยชน์ต่อการยกระดับ ศักยภาพของผู้ประกอบการ ในประเทศ	๓ ๓
มาตรา ๗๖ รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดิน ทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือ และช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหาร ราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่าย เงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุข	• บริหารราชการแผ่นดิน บนพื้นฐานของธรรมาภิบาล • สร้างโอกาสในการสร้างรายได้ และความสามารถในการแข่งขันแก่ผู้ค้ารายย่อย ผู้ประกอบการ รวมถึงเกษตรกร และชุมชนในท้องถิ่นให้มั่นคง แข็งแรงขึ้นผ่านกลไก	๑ ๒

หมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	นโยบายของรัฐบาล	หน้า
ของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ รัฐพึงดำเนินการให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐ ให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม โดยกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีมาตรการป้องกันมิให้ผู้ใดใช้อำนาจ หรือกระทำการโดยมิชอบที่เป็นการก้าวก่ายหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ หรือกระบวนการแต่งตั้งหรือการพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว	ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และท้องถิ่น • เร่งรัดการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลที่เชื่อมโยงกันทั้งระบบควบคู่กับการผลักดันการเปิดเผยข้อมูลเปิดของภาครัฐ และเสนอร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับการบริหารภาครัฐให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และอำนวยความสะดวกให้ภาคธุรกิจและประชาชน • บูรณาการทำงานร่วมกันอย่างแท้จริงระหว่างหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม รวมถึงสามารถรองรับการบริหารราชการแบบจำลองเสมือนจริง (Sandbox) และการบริหารจัดการภาวะวิกฤตอย่างเป็นระบบ • จัดตั้งคณะทำงานติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล	๕ ๕ ๖
มาตรา ๗๗ รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพิกถอนที่จำเป็นและยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน และดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวก และสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง	• สนับสนุนการจัดทำประชาคมติและการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญโดยรับฟังเสียงของพี่น้องประชาชน และสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน • ทำประชาคมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพิจารณาตัดสินใจให้ความเห็นต่อการยกเลิก	๒ ๔

หมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	นโยบายของรัฐบาล	หน้า
ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้าน และเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็น และการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายในรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป รัฐพึงใช้ระบบอนุญาตและระบบคณะกรรมการในกฎหมายเฉพาะกรณีที่เป็น พึงกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน และพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง	บันทึกความเข้าใจ (MoU) ระหว่างไทย-กัมพูชา • ดำเนินการแก้ไขพระราชบัญญัติการพนัน และกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง เพื่อควบคุมและลดการอนุญาตการเล่นการพนันให้ได้มากที่สุด • เร่งรัดการปฏิรูปกฎหมาย กฎระเบียบ โดยยกเลิกกฎหมาย กฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคและสร้างภาระที่ไม่จำเป็นแก่ประชาชน และภาคธุรกิจที่เรียกว่ากิโยติน (Guillotine)	๔ ๖
มาตรา ๗๘ รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ การจัดทำบริการสาธารณะทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น การตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมตลอดทั้งการตัดสินใจทางการเมือง และการอื่นใดบรรดาที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชนหรือชุมชน	• ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข • สนับสนุนการจัดทำประชาคม และการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญโดยรับฟังเสียงของพี่น้องประชาชน และสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน • ส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในโครงการขนาดใหญ่ • สนับสนุนให้มีการเปิดเผยข้อมูลและสร้างการมีส่วนร่วมในการควบคุมและแก้ไขปัญหาด้านมลพิษ	๑ ๒ ๖ ๖

ยุทธศาสตร์ชาติ	นโยบายของรัฐบาล	หน้า
ด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคงปลอดภัย เอกရာช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ	• สร้างความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย และสันติสุขให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติ บ้านเมือง และการเสริมสร้างความไว้วางใจจากประชาชน	๒
	• สนับสนุนการจัดทำประชาคมติ และการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ โดยรับฟังเสียงของพี่น้องประชาชน และสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน	๒
	• สร้างความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ปราบปรามการฉ้อโกง และหลอกลวงนักท่องเที่ยว	๓
	• เร่งแก้ไขปัญหากรณีพิพาทระหว่างไทยและกัมพูชาด้วยแนวทางสันติภาพ	๔
	• รักษาไว้ซึ่งอธิปไตยและเขตแดนที่เป็นของไทยโดยชอบธรรมตามเส้นเขตแดนที่เป็นสากล	๔
	• ยุติความขัดแย้งผ่านกลไกการเจรจาทางการทูตที่เหมาะสมควบคู่กับการป้องกันประเทศที่เข้มแข็ง	๔
	• ดำเนินนโยบายต่างประเทศในเชิงรุก ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก รวมทั้งเสริมสร้างความมั่นใจและสถานะของไทยในเวทีระหว่างประเทศ	๔
	• เร่งแก้ไขปัญหาในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยรัฐบาล จะเร่งรัดปรับแนวทางการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม	๔

ยุทธศาสตร์ชาติ	นโยบายของรัฐบาล	หน้า
	• ปรามปรามการพนันผิดกฎหมาย ทุกรูปแบบอย่างจริงจัง ไม่สนับสนุนให้มีการประกอบธุรกิจการพนันทุกชนิด ให้เป็นธุรกิจที่ถูกกฎหมาย ไม่สนับสนุน เอนเทอร์เทนเมนต์คอมเพล็กซ์ ที่มีธุรกิจการพนัน รวมถึงการพนัน ที่แฝงมาในรูปของกีฬา อาทิ โป๊กเกอร์ • จัดทុจริตและประพฤติมิชอบ อย่างเด็ดขาดและจริงจัง โดยร่วมมือ กับสำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปรามปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปรามปรามการทุจริตในภาครฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อยกระดับความเชื่อมั่นของประชาชน และนานาชาติ • เร่งติดตั้งเครื่องมือเตือนภัย และพัฒนาเครือข่ายการเตือนภัยพิบัติ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง เี่ยวยาและพื้นที่ให้ประชาชนผู้ประสบภัย โดยเร่งด่วน	๔ ๔ ๕
ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับ ศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด ๓ ประการ ได้แก่ (๑) “ต่อยอดอดีต” (๒) “ปรับปรุงปัจจุบัน” และ (๓) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต”	• วางรากฐานของประเทศ การขับเคลื่อน การพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน ของประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนการสร้าง ระบบเศรษฐกิจที่โปร่งใส เป็นธรรม และยั่งยืน • บริหารจัดการราคาสินค้าเกษตร ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมควบคู่กับ การสร้างโอกาสในการสร้างรายได้ และความสามารถในการแข่งขัน	๒ ๒

ยุทธศาสตร์ชาติ	นโยบายของรัฐบาล	หน้า
	แก่ผู้ค้ารายย่อย ผู้ประกอบการ รวมถึงเกษตรกรและชุมชนในท้องถิ่นให้มั่นคงแข็งแรงขึ้นผ่านกลไกความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และท้องถิ่น • ส่งเสริมการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ในการผลิตไฟฟ้าภาคครัวเรือนและกิจกรรมทางการเกษตร เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนและชุมชนและเพิ่มพลังงานสีเขียวตามความต้องการของทุกภาคส่วน • จัดทำมาตรการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวไทยหันกลับมาเที่ยวในประเทศเพิ่มขึ้นในช่วงที่เหลือของปี ๒๕๖๘ โดยให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวเมืองรอง • จูงใจให้ภาคเอกชนปรับปรุงโรงแรมที่พักและแหล่งท่องเที่ยวผ่านกลไกภาษี • ดึงดูดชาวต่างชาติให้พำนักร ในประเทศไทยระยะยาวและเพิ่มการใช้จ่ายต่อหัวของนักท่องเที่ยวมากขึ้น • เร่งแก้ไขปัญหาผลกระทบจากสงครามการค้า โดยจัดตั้งทีมไทยแลนด์เพื่อยกระดับการค้าเสรีกับคู่ค้าเดิมและดำเนินการเชิงรุกในการเปิดตลาดใหม่เพิ่มขึ้น • ผลักดันให้ประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-operation and Development) • ดูแลและสนับสนุนผู้ประกอบการ โดยเฉพาะ SMEs และเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบรุนแรงจากมาตรการภาษีของสหรัฐอเมริกา การสกัดปัญหาการสวมสิทธิ์ถิ่นกำเนิดสินค้า และป้องกันการทุ่มตลาด ร่วมมือกับภาคเอกชน	๒ ๓ ๓ ๓ ๓ ๓

ยุทธศาสตร์ชาติ	นโยบายของรัฐบาล	หน้า
	ในการเจรจาขายละเอียดยรายสินค้าที่เกิดขึ้นจากมาตรการภาษีของสหรัฐอเมริกาเพื่อเตรียมการรองรับมาตรการด้านการค้าของสหรัฐอเมริกา • สร้างสภาพแวดล้อมการลงทุนที่ทันสมัยและเอื้อต่อการแข่งขันในปัจจุบันและอนาคต โดยปรับปรุงกฎระเบียบและขั้นตอนการอนุญาตให้สะดวก โปร่งใส และเป็นมิตรต่อผู้ประกอบการ ปรับระบบส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศในอุตสาหกรรมเป้าหมาย โดยเฉพาะอุตสาหกรรมดิจิทัล และปัญญาประดิษฐ์ เซมิคอนดักเตอร์ และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง ยานยนต์สมัยใหม่ อาหารแห่งอนาคต พลังงานสะอาด และอุตสาหกรรมชีวภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้นักลงทุนจากต่างประเทศจัดตั้งบริษัทร่วมทุนกับบริษัทของไทย และสร้างห่วงโซ่การผลิตภายในประเทศจากผู้ประกอบการไทย • ริเริ่มเสนอกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจแพลตฟอร์มดิจิทัลและผลักดันการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีดิจิทัลที่เปลี่ยนไป • วางรากฐานการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไปสู่ยุคใหม่จากเดิมที่เน้น “ปริมาณ” ไปสู่การสร้าง “มูลค่า” โดยยกระดับภาคเกษตรกรรมของไทยไปสู่เกษตรอัจฉริยะ • วางรากฐานเพื่อให้ภาคเอกชน โดยเฉพาะ SMEs ก้าวทันโลกควบคู่กับการยกระดับโครงสร้างสู่อุตสาหกรรมเป้าหมาย	๓ ๖ ๖ ๖

ยุทธศาสตร์ชาติ	นโยบายของรัฐบาล	หน้า
	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคให้รองรับการพัฒนาประเทศ	๖
	กำกับให้มีการจัดสรรและการใช้ประโยชน์คลื่นความถี่ สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศโดยรวม	๖
	ส่งเสริมบทบาทภาคเอกชนในการลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ เพื่อส่งเสริมการลงทุนและลดภาระหนี้สาธารณะของประเทศในระยะยาว	๗
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ	- ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ทักษะใหม่ (Reskill) และการเพิ่มทักษะ (Upskill) เพื่อเพิ่มผลิตภาพ (Productivity) และสร้างโอกาสให้คนไทยมีรายได้มากขึ้น - ดำเนินมาตรการป้องกันและขจัดการบ่อนทำลายพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น - ผลักดันกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูประบบการศึกษา เช่น กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ เป็นต้น เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของนวัตกรรมการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้คนไทยมีความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตและสอดคล้องกับสังคมในอนาคต - ใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีของคนในสังคม	๒ ๕ ๖ ๖

ยุทธศาสตร์ชาติ	นโยบายของรัฐบาล	หน้า
	- พัฒนาบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพ ควบคู่กับการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแพทย์แผนไทย - ส่งเสริมและพัฒนาการสร้างเสริม สุขภาพ เพื่อให้คนไทยมีสุขภาพทางกาย และจิตใจที่ดี	๖ ๖
ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนา ที่ให้ความสำคัญกับการสร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ การกระจาย ศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม และการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน	- ลดรายจ่ายให้กับพี่น้องประชาชน ในการใช้ชีวิตประจำวัน อาทิ ค่าพลังงาน ค่าน้ำดื่มสะอาด ค่าโดยสาร ค่าผ่านทาง เพื่อให้มีกำลังในการใช้จ่ายใช้สอยมากขึ้น โดยจัดทำโครงการคนละครึ่ง - แก้ไขปัญหาหนี้สินและเพิ่มสภาพคล่อง บนพื้นฐานความเสี่ยงที่เป็นธรรม ระหว่างสถาบันการเงินและผู้กู้ โดยช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาหนี้รายบุคคล ในระบบรายละไม่เกินหนึ่งแสนบาท และเพิ่มสภาพคล่องให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs รายละไม่เกิน หนึ่งล้านบาท - สร้างระบบการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ให้กับลูกหนี้ที่มีวินัยในการชำระหนี้ โดยสม่ำเสมอ - ให้ความรู้ทางการเงิน นวัตกรรม และเทคโนโลยีสมัยใหม่แก่ประชาชน และผู้ประกอบการ - เพิ่มโอกาสการออมของประชาชน รายย่อยให้ประชาชนทุกคนมีสิทธิซื้อ พันธบัตรรัฐบาลโดยสะดวก - พัฒนาผลิตภัณฑ์สลากเพื่อการออม โดยกันเงินจำนวนหนึ่งที่ผู้ซื้อสลากที่ไม่ถูกรางวัลให้มีเงินออมอันเกิดจากเงินที่กันไว้	๒ ๒-๓ ๓ ๓ ๓ ๓

ยุทธศาสตร์ชาติ	นโยบายของรัฐบาล	หน้า
	- ดำเนินการให้คนไทยทุกช่วงวัย ทุกกลุ่ม เข้าถึงสิทธิการศึกษาและระบบ สาธารณสุขอย่างทั่วถึง เท่าเทียม - กำหนดผังเมืองและการบังคับใช้ เป็นกฎหมายเพื่อให้การพัฒนาพื้นที่ เป็นไปอย่างเหมาะสม	๖ ๖
ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ	- ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมเพื่อลดปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ - อนุรักษ์ พ้นฟู และรักษา ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างยั่งยืน และส่งเสริมการใช้พื้นที่ป่าและป่าชุมชน อย่างถูกต้อง รวมถึงการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้าง ภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ - ผลักดันสังคมคาร์บอนต่ำ โดยประกาศ ให้ไทยบรรลุเป้าหมายการปล่อย ก๊าซเรือนกระจกสุทธิให้เป็นศูนย์ ภายในปีพุทธศักราช ๒๕๖๓ (คริสต์ศักราช ๒๐๕๐) - ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ พลังงานสะอาด รวมถึงเพิ่มประสิทธิภาพ การใช้พลังงานโดยเฉพาะในภาคอุตสาหกรรม - พัฒนาระดับวิถีเกษตรกรไปสู่ เกษตรกรรุ่นใหม่ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการป้องกันและลดการเผา ในภาคการเกษตรเพื่อลดปัญหา ฝุ่นละออง PM_{2.5} - จัดตั้งตลาดซื้อขายคาร์บอนเครดิต ที่ได้มาตรฐานสากลและผลักดันกฎหมาย ด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญให้มีผลบังคับใช้ โดยเร็ว	๒ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕

ยุทธศาสตร์ชาติ	นโยบายของรัฐบาล	หน้า
	• สืบสานต่อยอดโครงการพระราชดำริ และโครงการตามแนวพระราชดำริ เพื่อความยั่งยืนในการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม • สนับสนุนให้มีการเปิดเผยข้อมูล และสร้างการมีส่วนร่วมในการควบคุม และแก้ไขปัญหาด้านมลพิษ	๖ ๖
ด้านการปรับสมดุลและพัฒนา ระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมาย การพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐ ที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม”	• สนับสนุนการจัดทำประชาคมติ และการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ โดยรับฟังเสียงของพี่น้องประชาชน และสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน • ทำประชาคมติเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการพิจารณาตัดสินใจให้เห็น ต่อการยกเลิกบันทึกความเข้าใจ (MoU) ระหว่างไทย-กัมพูชา • รักษาหลักนิติธรรมอย่างเคร่งครัด โดยให้ถือว่าการกระทำ ของเจ้าพนักงานของรัฐในกรณี (๑) ละเว้นการบังคับใช้กฎหมาย ในการดำเนินการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด ป่อนการพนัน และการพนันออนไลน์ อาชญากรรมข้ามชาติ ภัยไซเบอร์ การสร้างข่าวปลอม และการหลอกลวงประชาชน ในรูปแบบต่าง ๆ และ (๒) การนำกฎหมาย และหน่วยงานของรัฐไปใช้เพื่อประโยชน์ ทางการเมือง เป็นการกระทำความผิด ทางวินัยร้ายแรงและต้องดำเนินการ ทางอาญาอย่างเด็ดขาด	๒ ๔ ๔

ยุทธศาสตร์ชาติ	นโยบายของรัฐบาล	หน้า
	• ดำเนินการแก้ไขพระราชบัญญัติการพนันและกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องเพื่อควบคุมและลดการอนุญาตการเล่นการพนันให้ได้มากที่สุด	๔
	• เร่งรัดการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลที่เชื่อมโยงกันทั้งระบบควบคู่กับการผลักดันการเปิดเผยข้อมูลเปิดของภาครัฐและเสนอร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับการบริหารภาครัฐให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกให้ภาคธุรกิจและประชาชน	๕
	• บูรณาการทำงานร่วมกันอย่างแท้จริงระหว่างหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม รวมถึงสามารถรองรับการบริหารราชการแบบจำลองเสมือนจริง (Sandbox) และการบริหารจัดการภาวะวิกฤตอย่างเป็นระบบ	๕
	• ยกเลิกกฎหมาย กฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคและสร้างภาระที่ไม่จำเป็นแก่ประชาชนและภาคธุรกิจที่เรียกว่ากิโยติน (Guillotine)	๖
	• พัฒนาระบบรายได้และบริหารสินทรัพย์ของภาครัฐให้เข้มแข็ง	๖
	• สร้างความเชื่อมั่นในการดำเนินนโยบายการคลังให้น่าเชื่อถือ มีวินัย โปร่งใส มีประสิทธิภาพ คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศโดยรวม ภายใต้กรอบวินัยการเงินการคลังและการเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ	๗

ดูข้อมูลได้ที่
พิมพ์ครั้งที่

จำนวนพิมพ์

จัดทำโดย

พิมพ์ที่

ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

พิมพ์เมื่อ

ISBN

ISBN (e-Book)

e-Book

PDF File

๑

๓,๐๐๐ เล่ม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา

นางสาวกฤษณา แพงสี

เดือนกันยายน ๒๕๖๘

978-616-7749-26-6

978-616-7749-27-3

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
www.soc.go.th

เรื่อง ขอส่งหนังสือ ขอส่งมอบค่าแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายอนุทิน ชาญวีรกูล

รายชื่อผู้ลงนาม (หน้าที่ 1/10)

เรื่อง ขอส่งหนังสือ ขอส่งมอบค่าแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายอนุทิน ชาญวีรกูล

รายชื่อผู้ลงนาม (หน้าที่ 2/10)

เลขที่ อว 0205.2/ว20107 • วันที่ 2 ตุลาคม 2568

เรื่อง ขอส่งหนังสือ ขอส่งมอบค่าแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายอนุทิน ชาญวีรกูล

รายชื่อผู้ลงนาม (หน้าที่ 3/10)

เลขที่ อว 0205.2/ว20107 • วันที่ 2 ตุลาคม 2568

เรื่อง ขอส่งหนังสือ ขอส่งมอบค่าแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายอนุทิน ชาญวีรกูล

รายชื่อผู้ลงนาม (หน้าที่ 4/10)

เรื่อง ขอส่งหนังสือ ขอส่งมอบค่าแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายอนุทิน ชาญวีรกูล

รายชื่อผู้ลงนาม (หน้าที่ 5/10)

เรื่อง ขอส่งหนังสือ ขอส่งมอบค่าแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายอนุทิน ชาญวีรกูล

รายชื่อผู้ลงนาม (หน้าที่ 6/10)

เรื่อง ขอส่งหนังสือ ขอส่งมอบค่าแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายอนุทิน ชาญวีรกูล

รายชื่อผู้ลงนาม (หน้าที่ 7/10)

เรื่อง ขอส่งหนังสือ ขอส่งมอบค่าแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายอนุทิน ชาญวีรกูล

รายชื่อผู้ลงนาม (หน้าที่ 8/10)

เรื่อง ขอส่งหนังสือ ขอส่งมอบค่าแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายอนุทิน ชาญวีรกูล

รายชื่อผู้ลงนาม (หน้าที่ 9/10)

เรื่อง ขอส่งหนังสือ ขอส่งมอบค่าแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายอนุทิน ชาญวีรกูล

รายชื่อผู้ลงนาม (หน้าที่ 10/10)